

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали доповідей
міжнародної науково-практичної конференції студентів**

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОНОМІЇ,
ЗЕМЛЕУСТРОЇ ТА САДОВО-ПАРКОВОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

18 квітня 2019 року

**Біла Церква
2019**

Даниленко А.С., академік НААН, ректор, голова оргкомітету;

Новак В.П., д-р біол. наук, перший проректор, проректор з організаційної роботи;

Варченко О.М., д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету;

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності;

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи;

Хахула В.С., канд. с.-г. наук, декан агробіотехнологічного факультету;

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, голова НТТМ університету;

Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ агробіотехнологічного ф-ту;

Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності;

Судика Н.В., зав. редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар;

«Новітні технології в агрономії, землеустрої та садово-парковому господарстві»: Матеріали доповідей державної науково-практичної конференції студентів, 18 квітня 2019 року. Біла Церква, 2019. 96 с.

визначатися умовами вирощування, особливо забезпеченістю вологою. Так, на зрошуваних землях півдня України найбільш сприятливим є загущений посів – до 200-250 тис. шт./га. Високопродуктивні гібриди сорго за такого стеблостою забезпечують урожайність зерна понад 100 ц/га. У таких посівах формується найбільша листкова поверхня (в фазу викидання волотей понад 73,5 тис. м²/га), максимальний фотосинтетичний потенціал (5,25-5,43 млн м²/дн/га) і урожайність (92 107 ц / га) [3, 4].

За оптимального режиму зволоження підвищуються всі показники фотосинтетичної діяльності рослин, що і визначає зростання продуктивності сорго. На дослідному полі НВЦ БНАУ при густоті продуктивних стебел 200-250 тис. шт./га та кількості опадів у період вегетації біля 300 мм, збільшується індекс листкової поверхні в 1,7 рази, фотосинтетичний потенціал в 2,1 рази. За таких умов посіви сорго використовують 2,5-3 % ФАР і формують урожайність зерна до 95 ц/га. За недостатньо зволоження, особливо і період викидання мітелок та наливу зерна, вища урожайність формувалася за густоти продуктивних стебел 120-150 шт/м².

Висновок. Аналіз залежності урожайності сорго зернового від густоти стояння та ширини міжрядь різних за морфологічними ознаками сортів і гібридів сорго в умовах центрального Лісостепу України дозволяє зробити наступні висновки.

В умовах достатнього зволоження максимальні урожайність сорго формуються за густоти стояння 200 250 тис. шт./га.

Оптимальна густота стояння сорго зернового у посушливі роки з сумою опадів біля 400 мм – 120-150 тис. шт./га.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вахопский Э.К. Влияние густоты стояния растений, сроков и способов посева на формирование урожайности новых сортов зернового сорго селекции Ставропольского НИИСХ: автореф. дис. ... канд. с.-х. наук. Ставропольский НИИСХ, Ставрополь, 1984. 24 с.

2. Вирощування сорго – успішна сівба. Жур. Агроном. 28.02.2018 URL: <https://agronom.com.ua/vyroshhuvannya-sorgo-uspishna-sivba/>

3. Малиновский Б.Н., Валуев Н.В., Галайко С.Т. Возделывание зернового сорго по интенсивной технологии/ Кукуруза и сорго. 1986. № 1. С. 30–31.

4. Олексенко Ю. Ф. Прогрессивная технология возделывания сорго. Киев: Урожай, 1986. 79 с.

УДК 635.13

ЧЕРНИЩУК В.А., студент 5 курсу

Науковий керівник – **ПАНЧЕНКО Т.В.**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗМІНА ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ЗЕРНА ГРЕЧКИ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Гречка займає особливе місце серед сільськогосподарських культур, які вирощують в Україні. Інтерес до продукції з боку споживачів був і залишається стабільним, а от виробники останнім часом досить часто відмовляються від її вирощування, надаючи перевагу прибутковішим культурам. Серед чинників, які впливають на таку ситуацію, є невисока врожайність гречки та її нестабільність за роками. Підвищення урожайності та поліпшення показників якості зерна – кінцеве завдання будь – якої технології вирощування культури.

Ключові слова: гречка, норми висіву, якість зерна, маса 1000 насінин, вихід ядра, густота рослин.

Якість зерна гречки залежить від багатьох показників, основні з них погодні умови в період вирощування, величина урожайності, просторове розміщення рослин, елементи технології вирощування. Краща якість та урожайність зерна за даними П.Д. Клименка, Л.З. Сікана, В.М. Ткачука, В.І. Шутенка [1] в умовах Київської області за інтенсивної технології

виращування гречки кращим способом сівби є широкорядний з міжряддями 45 см та нормою висіву 3,0–3,5 млн./га схожого насіння.

За обробки насіння регуляторами росту кращі показники якості та урожайності зерна відмічено за широкорядної сівби гречки з нормами висіву 3–4 млн./га схожих насінин [2, 3].

За даними В.В. Ляшенка [4, 5] урожайність гречки значною мірою залежить від технології її виращування, яка впливає на забур'яненість посівів, елементи структури рослин.

При оцінці агротехнічних заходів важливо враховувати не тільки урожайність гречки, її елементи, але і якість зерна, а саме масу 1000 насінин, вихід ядра. Ми вивчали зміну цих показників залежно від норм висіву.

Результати наших експериментальних даних свідчать, що маса 1000 насінин зменшується на 0,8–1,9 г на варіантах з нормами висіву 2,5; 3,0 та 3,5 млн./га схожих насінин порівняно з контролем (варіант 1). Проте, не дивлячись на зменшення маси 1000 насінин на 1,4 г та на 0,6 г на варіанті з нормою висіву 3,0 млн./га схожих насінин порівняно відповідно з контролем (варіант 1) та варіантом 2 (норма висіву 2,5 млн./га схожих насінин), урожайність гречки на цьому варіанті була найвищою. Це обумовлено більшою густотою рослин, кількістю гілок, суцвіть на одній рослині.

Зменшення маси 1000 насінин не завжди, але часто, знижує посівні якості насіння, особливо енергію проростання. У цьому є негативний вплив загушення рослин.

Важливим технологічним показником якості зерна гречки є вихід зерна. Можна отримати більшу урожайність гречки, а вихід продукції, яка підлягає реалізації після її переробки може бути нижчим. Звичайно, такий агротехнічний захід не буде сприйнятий виробниками позитивно, не дивлячись на те, що урожайність від його впровадження зростає.

Наші дані показують, що збільшення норми висіву на 0,5 млн./га (варіант 2), 1 млн./га (варіант 3), 1,5 млн./га (варіант 4) проти контролю відповідно зменшують вихід ядра на 1,8; 2 та 2,4 відсотки. Наскільки це суттєве зниження ми можемо судити перерахувавши урожайність зерна гречки на ядро у відповідності з його виходом.

Отримані нами експериментальні дані показують, що збір ядра з одиниці площі значно відрізняється від збору зерна, що обумовлюється більшою плів'частістю його при виращуванні гречки з нормами вище 2,0 млн./га. Так, у середньому за два роки різниця між урожайністю зерна та збором ядра з одиниці площі склала на контролі (варіант 1) – 3,3 ц/га; за сівби з нормами 2,5; 3,0 та 3,5 млн./га схожих насінин відповідно – 3,8; 4,1 та 3,1 ц/га.

Аналіз отриманих даних свідчить, що найменша різниця між урожайністю зерна та збором ядра з одиниці площі, як не парадоксально, виявлена на варіантах з найнижчою урожайністю (варіанти 1 та 4), яка склала відповідно 3,3 та 3,1 ц/га, тоді як на варіанті 3 (найвища урожайність зерна) – 4,1 та варіанті 2 – 3,8 ц/га. Не дивлячись на це, все ж таки оптимальним варіантом і за збором ядра з одиниці площі залишається третій, тобто з нормою висіву 3,0 млн./га схожих насінин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Клименко П.Д., Сикан Л.З., Ткачук В.М., Шутенко В.И. Опыт выращивания гречихи. Зерновые культуры. 1993. № 2. С. 17–25.
2. Алексеева О.С., Хоміна В.Я. Вплив Вермистиму як регулятора росту і розвитку рослин на продуктивність гречки: зб. наук. праць. Вип. 8. Кам'янець-Подільський, 2000. С. 166–169.
3. Хоміна В.Я., Квашук О.В. Вплив регуляторів росту на схожість насіння різних сортів гречки: зб. наук. праць. Вип. 10. Кам'янець-Подільський, 2002. С. 66–68.
4. Ляшенко В.В. Забур'яненість посівів гречки при різних способах виращування в умовах лівобережного Лісостепу України: матеріали 1-ої Міжнародної науково-практ. конф. «Науковий потенціал світу 2004». Т. 55. Дніпропетровськ, 2004. С. 63–64.
5. Ляшенко В.В. Статистичний аналіз агротехнічних прийомів формування врожайності гречки: матеріали міжнародної науково-практ. конф. «Дні науки 2005. Т. 32». Дніпропетровськ, 2005. С. 78–79.

ЗМІСТ

Алексеева Т.М. Ентомокомплекс агробіоценозу кукурудзяного поля насінневого заводу «Вауер» Попільнянського району Житомирської області.....	3
Марчук А.М. Вплив елементів технології вирощування на продуктивність сочевиці.....	4
Грисюк О.Б. Узагальнення досвіду створення лісових культур дуба звичайного у приміській зоні м. Біла Церква.....	5
Вовк М.С., Шевченко В.В. Фази росту й розвитку нуту та тривалість міжфазних періодів залежно від умов зволоження та температури в роки вирощування.....	7
Таубе С.Б. Вплив біопрепаратів, регуляторів росту, мікродобрих і фунгіцидів на продуктивність і стійкість до хвороб гороху посівного в умовах ПП «ТИЩЕНКО» Білоцерківського району Київської області.....	8
Серватинська Д.В. Вплив строків сівби та покриття ґрунту рослинними рештками на продуктивність кукурудзи.....	10
Куделько В.В. Продуктивність сорго цукрового залежно від контролювання чисельності бур'янів у посівах.....	12
Боцвін А.В. Вплив норм висіву гречки на висоту рослин та кількість листків в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ.....	13
Скиба Б.В. Вихідний матеріал в селекції пшениці ярої на адаптивність.....	15
Гніденко Г.М. Вплив норм висіву гречки на проходження фенологічних фаз та тривалість міжфазних періодів.....	16
Фулга А.М. Південна соняшникова шипоноска (<i>Mordellidae, mordellistena parvuliformis</i> stshegol – bar. 1930) – небезпечний шкідник соняшнику в степу України.....	18
Робакідзе Л.А., Ковальчук С.В. Зміна висоти рослин нуту залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах центрального Лісостепу України.....	19
Леваднюк Ю.А. Формування продуктивності гороху залежно від норми висіву.....	21
Панченко М.Т., Столітня В.А. Формування густоти стеблостою сорго зернового у зоні центрального Лісостепу України.....	22
Чернищук В.А. Зміна показників якості зерна гречки залежно від норм висіву в умовах центрального Лісостепу України.....	23
Чупряк О.Р. Ентомокомплекс агробіоценозу ріпакового поля та ефективність хімічного захисту від фітофагів в умовах ТОВ «Добробут» Жашківського району Черкаської області.....	25
Панкратов Я.В., Литвиненко К.С. Формування кількості стебел у сортів пшениці м'якої ярої.....	26
Савченко А.О. Проблема поширення амброзії полинолистої на території України.....	27
Приндюк М.О. Формування довжини стручка та кількості насінин у ньому в номерів мутантного походження ріпаку ярого.....	29
Чорний С.В., Мащенко Я.Т., Карета Я.О. Особливості формування і успадкування маси 1000 зерен лініями виділеними з популяції сорто-мутантних гібридів пшениці м'якої озимої.....	31
Хоменко Є.Ю., Штанько І.Я. Вплив генотипу на мінливість кількості зерен у головному колосі сортів пшениці м'якої озимої в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ.....	33
Івашко Б.В. Продуктивність цукрових буряків залежно від способів обробки насіння.....	34
Гуцалюк Н.В., Войченко Т.О. Оцінка сортів та гібридів кавуна за господарсько цінними ознаками в умовах плівкових необігрівних теплиць.....	36
Гайченя М.В., Косенко В.В., Кобзар В.Б. Особливості формування і детермінації кількості колосків в колосі у ліній пшениці м'якої озимої, отриманих за сорто-мутантної гібридизації.....	37
Нікітчук К.А., Ломака П.О. Добір вихідного матеріалу для селекції ячменю ярого за стійкістю до хвороб в умовах НВЦ БНАУ.....	39
Савіцький Я.О., Хоменко С.О., Крицька М.О. Прояв і успадкування кількості зерен з головного колосу у ліній пізніх поколінь пшениці озимої, виділених з популяції сорто-мутантних гібридів.....	40
Свідлов В.О. Оцінка сортів та гібридів огірка за господарсько цінними ознаками в умовах плівкових необігрівних теплиць.....	42